

Jablonecko, Semilsko
a Turnovsko

5 PLUS 2

ČÍSLO 11, ROČNÍK XIII

15. 3. 2024

Markéta Hrubešová

Gastronomie
je moje láska.
Jídlo lidi spojuje
a dělá je
šťastnějšími

...str. 4 a 5

INZERCE

CROSSLAND HIT
NEJPRODÁVANĚJŠÍ SUV OPEL

AKČNÍ CENA
399 990 Kč

„Když vytěžíme české granáty, místo vrátíme zase přírodě“

„Kuchyni“ turnovské firmy, která **jako jediná může v Česku** těžit české granáty, podhaluje **Petra Pavlišťová**.

5plus2
ROZHOVOR

MARTIN TRDLA

TURNOV | Jeho barva, rudá jako houbí krev, upoutala pozornost člověka již v době stěhování národů. Franz Xaver Maxmilian Zippe, tuzemský pionýr mineralogie a geologie, o něm prohlásil, že je mineralogickým symbolem Česka. Obecně je pak tento pyrop považován za národní symbol. Těží se pouze na dvou místech u nás — v Dolní Olešnici v Podkrkonoší a Podsedicích v Českém středohoří. A české granáty může ze země dolovat toliko družstvo umělecké výroby Granát Turnov, majitel ochranné známky „Český granát“ a označení původu „Český granátový šperk“, jež loni oslavilo sedmdesát let od svého vzniku.

Nahlédnout do pomyslné i reálné dílny firmy z Českého ráje, jejíž šperky putovaly třeba i k Baracku a Michelle Obamovým, princí (tehdy) Charlesovi s chotí Camillou nebo ke dvěma papežům, dává v rozhovoru pro 5plus2 obchodní ředitelka Granátu Turnov Petra Pavlišťová.

Obchodní ředitelkou družstva umělecké výroby Granát Turnov je Petra Pavlišťová.

FOTO | OTA BARTOVSKÝ

K vašemu loňskému výročí jste si mimo jiné nadělili i ojedinělou zlatou soupravu šperků, o níž se v médiích velmi hovořilo. V čem vlastně tkvěla její výjimečnost?

Souprava byla zdobena symbolickými sedmdesáti českými granáty raritní velikosti, ty byly doplněny 1492 drobnými českými granáty. A v čem bylo těch sedmdesát českých granátů jedinečných? Svoji nezvyklou velikostí, běžně se český granát nachází ve zrcích o velikosti

od jednoho do sedmi milimetrů v surovém stavu. U kamenů, které jsou větší a mají po výbrusu tuto velikost, hovoříme jako o sbírkových, nebo raritních. Takové v našich těžebních oblastech nacházíme jen zřídka. Pro tuto soupravu jsme uvolnili české granáty, které jsme v našich sbírkách shromažďovali řadu let. Čas od času vytvoříme šperk i s takto velkými kameny, ale abychom jich vsadili takového množství do jedné soupravy, to je velmi výjimečné.

Tuším, že souprava již má svého majitele. Můžete prozradit, kdo a za jakou částku ji nakonec získal?

O soupravu byl mezi kupci zájem, mě osobně těší, že byla zakoupena nejen jako investice, ale také jako dárek pro skutečnou ženu, která ji bude s hrdoostí nosit do společnosti. Nezvěřejňujeme ani cenu, ani jméno kupce. Mohu však prozradit, že ji koupil člověk s českými kořeny.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

„Když vytěžíme české granáty, místo vracíme zase přírodě“

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

Už jste to nakousla, ale pojďte to „dojíst“; zmínila jste těžbu českého granátu, na který má Granát Turnov těžební právo. Jsou obě ložiska pro potřeby vaší firmy dostačující?

Naše těžební oblasti zdaleka nejsou vytěžené. Musím říci, že slovo těžba samotné mnohdy lidem zní velmi tvrdě, při odkrývání půdy sice používáme bagry a těžkou techniku, nicméně se jedná o povrchovou, velmi ekologickou těžbu.

A jak taková „velmi ekologická těžba“ tedy vypadá?

Musíme být zodpovědní ke přírodě, není to pouze o tom, že dostaneme těžební právo. Kameny vymíláme za použití výhradně cirkulující vody, pak je třídíme na sítěch nejjemnější frakci, kde již nacházíme české granáty, pak ručně vybíráme jednotlivé kameny. Když se oblast takto vytěží, místo vracíme přírodě, celá oblast je rekultivována, vrací se flóra, fauna. Z jedné tuny vytěženého materiálu získáme přibližně čtrnáct gramů českých granátů. Když se dnes podíváte na nějaké místo, kde jsme byli třeba před pěti lety, tak už nepoznáte, že jsme tu měli bagry. Je tady pole. Z přírody si sice část vezmeme, ale velkou část materiálu vrátíme.

Český granát a šperky z něj jsou poměrně žádanými artikly v zahraničí. Kde všude máte v současnosti své odbytiště?

Zákazníky máme třeba v USA, Francii, Maďarsku, Polsku, na Slovensku, leccde. Také japonský trh je pro nás významný, na podzim minulého roku jsme podnikli akviziční cestu tímto směrem, navázali jsme nové kontakty, v dubnu letošního roku budeme naše šperky s českými granáty prezentovat na výstavě v Tokiu. Držte nám palce. Víte, ono navázat stabilní obchodní vztah je běh na dlouhou trať.

Za tyto všechny úspěchy a dobré jméno družstva vděčíte určitě vašim zaměstnancům. Kolik jich máte a sháníte nové? Přece jen šperkařské a zlatnické řemeslo není zrovna oborem, do něj by nalétávaly houfy mladých lidí...

V tuto chvíli máme kolem sto šedesáti zaměstnanců. Mnozí z nich u nás pracují

České granáty se nachází v podobě zrnek, nejčastěji o velikosti mezi jedním až sedmi milimetry, větší zrna se nachází zřídka. FOTO | 2X OTA BARTOVSKÝ

„Zákazníky máme třeba v USA, Francii, Maďarsku, Polsku, na Slovensku, leccde. Také japonský trh je pro nás významný,“ říká obchodní ředitelka.

i desítky let, je to asi tím, že našemu krásnému řemeslu propadli, že ho mají rádi. Samozřejmě, že nám kolegové postupně stárnou a tak občas přijde někdo nový. My víme, že do budoucna budeme muset dobré řemeslníky aktivně sami vyhledávat, přece jen nejde o řemeslo, které se učí všude, a ne každý na něj má trpělivost a vydrží u něj třeba celý profesní život. Proto například spolupracujeme se

Střední uměleckoprůmyslovou školou a vyšší odbornou školou v Turnově. Jejím studentům se v rámci praxe snažíme ukázat, jak naše práce vypadá. A pokud o ni někdo projeví zájem, rádi ho u nás přivítáme.

Přece jen se ale zdá, že o vaši firmu zájem je. Svědčí o tom popularita vašeho dne otevřených dveří loni v říj-

nu, kdy veřejnost mohla za vaše dveře nakouknout ve dnes jednademdesátileté historii vůbec poprvé. Pojďte se ohlédnout...

Už ty poslední dny před samotným termínem prohlídek jsme tušili, že zájem bude velký. Do Turnova jsme zvali všechny obdivovatele a příznivce šperku a kamene. Spojení se Střední uměleckoprůmyslovou školou, Muzeem Českého ráje, Uličkou řemesel bylo velmi příjemné, společné přípravy mě velmi bavily. Vše bylo podpořeno nádhernou spoluprací s Crystal Valley. Když se na jaře rodil nápad, představit naši práci veřejnosti, poprvé za sedmdesát let, ani jsem si nepředstavovala, jak krásně to vše může dopadnout. Bohužel se na komentované prohlídky do výroby nedostal každý, přestože jsme původně plánované počty prohlídek navýšili a výrobou tak prošlo o třetinu více lidí. Připravené byly doprovodné programy, dílničky pro děti, přednášky, vystavili jsme již zmiňovanou zlatou Výroční soupřavu, prezentovali jsme historii Granátu Turnov, otevřena byla naše Galerie Granát, bylo možné navštívit mnoho míst po Turnově, která jsou se šperkem spojena. Granát Turnov se otevřel a reakce jsou nádherné. Prostě se to povedlo. Víte, tohle řemeslo, které my prezentujeme sedmdesát let, má tady na Turnovsku obrovskou tradici.

Klasická otázka na závěr: Co chystáte dál?

„S vášní pro český granát“ je název právě v těchto dnech připravované výstavy, která na konci srpna tohoto roku bude vyprávět příběh českého granátu v Liebiegově Paláci v Liberci. Granát Turnov výstavu připravuje společně s Muzeem Českého ráje v Turnově a Crystal Valley. Scénář pro výstavu tvoříme s Ricardem Hoineffem. Liebiegův palác na tři týdny ožije řemeslem a českým granátem, který milujeme. Těšit se můžete na již zmiňovanou výstavu, komentované prohlídky, přednášky o českém granátu a šperku, prezentaci současného granátového šperku, módní přehlídky, dílničky pro děti, prezentaci turnovské „špéry“ (SUPŠ a VOŠ) a mnoho dalšího. Při hledání názvu pro výstavu padlo mnoho návrhů, ale slovo, na kterém jsme se shodli, je slovo: „vášeň“, které za nás říká mnohé. Určitě budeme postupně podkryvat více. Těšíme se moc.